

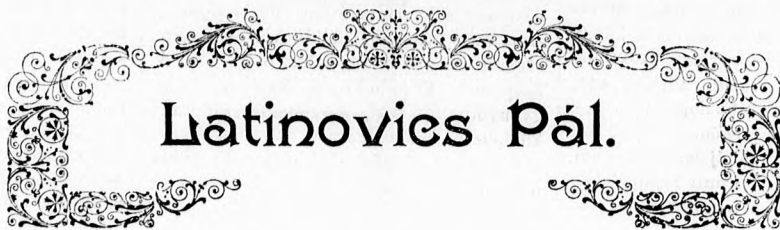
ZOMBOR és VIDÉKE

BACS-BODROGH MEGYEI POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség: Csllás Benő-utca 94. szám.
Külső elvétel: Oblát Karoly könyvnyomdája.

Felolós szerkesztő:
Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
A lap a minireg. társulat és esküvők. 34

Latinovics Pál.

Ünnepet ül ma Bács-Bodrogh vármegye! Ünnepel Zombor szab. kir. város!

Öröm napja ez Bácsország közönségének. A szeretet nyilvánulásának napja ma Zombor szab. kir. város polgárságának.

Zászló díszben fogadja kebelére első fiát, kit a királyi kegy és a kormány bizalma is főispánunkká tett. Az összlakosság szeretete vezet be székvárosába, a hivatalnokok hódolata kíséri útjában, esküt fog teni, hogy a törvény-, jog- és igazság nevében vezetni és kormányozni fogja e nagy vármegyét és szép várost és a tisztelgők serege biztosítja tisztelete, hódolata és ragaszkodásának jeleivel.

Elfognak hangzani az üdvözlő szónoklatok ugy a közgyűléseken, mint a díszebéden — mindenhol az igaz magyar szeretet, őszinte melegsége sugárzik a főispán elé.

És miért mindez?

Mert Latinovics Pálban, a köztevékenység mint emberét ünnepeljük, a megtestesült szívjóságot háláljuk, az igazságosság és méltányosság hirdetőjét és elismerőjét tiszteljük n multban, mely biztosítékot nyújt a jövőre, hogy mindezen szép és nemes elveket a közkormányzás mezején is érvényesíteni fogja.

Ő látta — egészen közlelől szemlélte ama bimbasi tevékenységet, mely csupán egyetlen egy célnak látszott létezni: kormánypárti képviselőket liferalni be a parlamentbe.

Ő látta — közlelől szemlélte azon küzdelmet, mely alkotmányos jogok — és az önkény minden kigondolható neme közt folyt le, látta az alkotmányos jogok sárba taposását főispánok által.

Ő látta — közlelől szemlélhette, hogy a durva tisztviselői önkény a felettes forum életében mentséget, sőt buzdítást talált az önkényü eljárás folytatására akkor — ha a hatalomnak nem tetsző emberrel gyakorolta azt.

Ő látta — közlelől szemlélte azt, hogy e megyében a hivatalnok nem egy tagjának mindent szabadott — mindent a főisdáni köd homálya fedett — a kormánypártiság volt a legfőbb érdem s a legnagyobb bűn: ellenzékinék lenni.

És most, midőn alkotmány uralkodik fölöttünk, mely a politikai hitvallás szabadságát hirdeti, midőn a Széll kormány a volt nemzeti párttal a meddő és kárhuzatos kormányzás után az igazi szabadelvűség terére lép és a főispáni székbe egy Latinovics Pált ültet, — lehetetlen az öröm hangját elfojtani, lehetetlen, hogy az hangos kifejezést ne leljen, hogy vele egy jobb korszak megkezdését látjuk és hisszük.

Hisszük pedig annál inkább, mert Latinovics Pál sohsem volt és nem is lehet azon főispán, aki az elkeseredés, a személyes gyűlölség magvát hinti szét, aki tüzzel-vassal a mamelukságot fogja terjeszteni, aki az alkotmányosságnak sittyet hány, aki sógorságot és komaságot föléje helyezi az igazi érdemnek és akit egyik-másik klikk magáénak lefoglal és személyi érdekeket vele teljesített.

Nem! Ilyen Latinovics Pál sohsem volt, tehát a jövőre sem lehet!

És midőn ily nyomás alul, ily rendszer alul felszabadulnak e kedélyek örömmámorban törnek ki széles Bács-vármegyében és annak székvárosában Zomborban.

Hitünk rendületlen, hogy vármegyénk és városunk közjóléte virágozni fog!

Reményünk biztos, hogy kipróbált elvei irányítani fogják kormányzásában!!

Szeretetünk fogja kíséni törekvésében és munkájában, melyhez az Isten áldását kérjük!!!

Isten hozta!

Latinovics Pál családja.

Nem lesz érdektelen, ha főispánunk vonatkozólag legpróbb részleteket is közlünk, mely az ő nemes lelki világába enged bepillantani, hogy az által is megismerjük egész lényét, gondolkodását, melyet most a közügy oltárán áldozatul hoz. Itt közöljük a családját, melyről a család nagy tisztelője Pető Lajos irt-eleven s kedves közvetlenséggel. Az író Latinovics nejét Stiborszky Jeanettának mondja, míg dr. Dudás jels történetünk a családi okmányok alapján Cholonievsky Jeanettének mondja.

Latinovics Pál családja.

Arany Jánosról tudjuk, hogy midőn erőlye lankadni kezdett, lelkén a kétely árnya borongott, a tettvágyhoz szükséges lelki melegséget a családi tűzhely adta számára. A családi élet boldogságából merítette kültői tevékenységének fénylő eszméit. Ha dicsőséges munkájában elbágyadt, felesége és gyermekei iránti rajongó szeretete fokozta benne a munkakedvet.

Latinovics Pál főispán is az élet küzdelméhez az erőt abból a rajongó, eszményi szeretetből merítette, mely őt feleségével és gyermekeivel a legnemesebb érzelmeikkel köti össze, s mely számára örök boldogságot teremtett. A szívjóságot, az érzelmi nemességet, a fenkölt gondolkodást, a humanus eszelekvést és a honfiumi köteleesség teljesítését a családi tűzhely melege élesztette benne.

Felesége, született Stiborszky Jeanetta a legideálisabb lelkű asszonyok egyike. Azok közül a hitvesek közül

való, kik férjük számára örömteljes, boldog életet tudnak varázsolni. Atyját Stiborszky Jánost, a harczviselt, vitéz őrnagyot, egy régi lengyel nemes család sarját elhagyván, mint Latinovics Pál odaadó, hűséges hitvese jött e hazába, mely iránt a honleányi szeretet lángoló tűzével lelkesedik. A Latinovics-család ősi birtokán megtelepedvén, lemondott az élet minden élvezetéről, a modern társadalom minden képzelt gyönyöréről. Egyedüli boldogságát férje, és később gyermekei iránt érzett lángoló szeretetében lelta. Minden vágya, törekvése, tette férjének és gyermekeinek szólt. Kiváló gondot fordított utóbbiaknak hazafias és vallásos irányban való nevelésére. Férje rajongó szeretettel csüggyen, kinek esodás szépségéről meggyeszte sokat beszélnék. A főispánné, ki mindössze 38 éves és ki gyönyörűen énekel, a zeneművészet iránt különös hajlamot érez.

Pál, a főispán elsőszülött fia 1881-ben született. Baján és Érsekújváron az algyimnáziumot elvégezvén, a szegedi felső kereskedelmi iskolába iratkozott, ahol nagy sikerrel tette le vizsgáit. Majd a Terézvárosi Takarékpénztárhoz került, ahol az alig 17 éves ifju 700 frt fizetést kapott, annak jelöl, hogy az intézet egyik leghasznavehetőbb hivatalkója volt. Ezt Bönkő Gyula orsz. képviselő, a takarékpénztár igazgatója nem egyszer fejte ki mások előtt. Most teljesíti haddkötelezettségét mint önkéntes.

Márius, a másodszülött fiu 18 éves. A szegedi kegyesrendi gimnáziumba járt, ahol ugyancsak nagy sikerrel érettségizett.

Jólekkeltű, szelid fiatalember, kinek szerénységét és jó modortát tanárai nemgyözték dicsérni. Jelenleg Mezőhegyesen, az állami birtoknál mint gazdasági gyakorlat müködik. 1 év után a magyar-óvári gazdasági akadémiába kerül. Onnét visszamegy Mezőhegyesre, ahol Juhász igazgató a helyet fentartja számára.

Ilona, az idős leány 17 éves. Tanulmányait a kalocsai jóhírnevű apócazárdában végezte. A szülői házhoz kerülvén, édesanyjának mindenre, kiterjedő gondos felügyelete alatt a legalaposabban sajátította el a háztartás nemesítő mesteriségét. Nincs az a gourmand, aki az Ilonka kisasszony által készített tortákban és peccenyékben kifogásolnivali valót találhatna. De azért zenetudományával is kiváló. Műkedvelői estélyeken való zongorajátékával valóságos magával ragadta a műértő és finom ízlésű szegedi intelligens közönséget. A szegedi sajtó ezt egyértelműen konstataulta, dicsérettelkel halmozván el a zenetehetséggel megáldott kisasszonyt, ki mellestleg mondvá, szépség tekintetében annyira hasonlít, tehát gyönyörűség leányzó.

A 15 éves József Szegeden végezte a gimnázium 3 osztályát. Betegeskedni kezdvén, az orvosok levegőváltozást ajánlottak. Józsefet tehát Székely-Udvarhelyre adták, ahol a gymn. 4-ik osztályát elvégezte. Most a pécsi hadapródiskola növendéke és mint ilyen okkal élvezi tanárainak szeretetét. Az ősszel a királynak is feltűnt a dőlezzeg ifju. A sport iránt nagyok hajlamai. Kitűnő tornász, lovagló, vívó és uszó.

„A ZOMBOR és VIDEKE TARCZAJA“**A kerítés.**

Eredeti énekes *) paraszt vigjáték 3 felvonásban írta Trischler Károly.

Az Árpás és Asztalos familia nagy ellensége egymásnak. Nem régi haragosok, 3 éve mindössze, amióta Pali fiukat (Pécsi L.) elvitték katonának. Valami kis pürök volt, azon veszték össze, s hogy egymást még csak ne is lássák. Asztalos Miklós (Id. Saághi) magas kerítést húzott a két szomszéd ház udvara között. Pali hazajön a katonaságtól, nagy örömmel fogadják, mindenki eljön üdvözölni, csak a szomszéd nem, pedig Pali szive a 3 esztendő alatt a szomszéd lányáé, Sárrikáé (Pálfi N.) volt.

Sárrika is viszont szereti Palit és hű is maradt hozzá, csak hogy az apja Boros Lajos (Kathry F.) baromvoshoz akarja adni. A szerelmesek megbeszéltek hogy éjjel a kerítés tetején találkoznaka közvetlenül szerepet köztül Marci béres (Szalóky) viszi, aki viszont Jutkába (D. Kovacsics M.) Asztalosé cselédjébe szerelmes.

*) Bizonyára azért énekes, mert a B-A kritika (b.) még nem látott éneketlen népsziművet. A szedő.

Ez volna a darab első felvonása, amely a mű legjobb része. A szerző bemutatja a személyeit, mindent elkészített a bonyadalomra. A tárgy azonban csekély, a szerzőnek 3 felvonásra volt szüksége és így egy egész felvonást kapott a közönség csupa epizódokból, mialatt a cselekvény majdnem szünetel; és ezek az epizódok az izléstelen és a trivialis dolgok gyűjteménye.

Arpásknál mulatnak. Marci béres kijön az udvarra, fölmászik a fára és vigyáz, hogy a találkozó szerelmeseiket ne háborgassák. A fa tetején aztán tanúja egy pár vásári komédiába illő szerelmi idyllnek. A borbély kijön a rendőr feleségével, ott roppant izléstelenül turbékolnak, miközben a borbély elmeséli, hogy őneki inaskorában egy bagoly kapaszkodott a fejbe, mire az elszalad. Utánuk a rendőr jön ki a borbély feleségével. A rendőr szerelmeskedés ürve alatt kilopja a borbélyné pénztárczáját és elszalad. Marci lejön a fáról, a borbélyné azt hiszi, hogy a rendőr az, a nyakába borul, mire Marci a borbélyné bezárja az istállóba. Igazán különös, hogy Marci a fa tetejéről meglátta amikor a rendőr lopott,

a borbélyné megcsokolás közben sem ismerte meg Marciat. Eközben a baromvoshos megy a kézfogójára, Marci becsalja őt a házba és becsukja a borbélyné melé az istállóba.

Sajátságos, hogy az orvos pár óráig volt az istállóban és csak nem is kiabált, a szerző talán valószínűvé tette volna ezt, ha a borbélyné fiatalnak ábrázolható volna. De miért nem kiabált az orvos amellet a vén asszony mellett, hiszen meghallották volna, még az ablak is nyitva volt. Most jön be Pali, aki Sárrikával a kerítés tetején találkozik. De micsoda találkozás volt az. A szerző talán időre dolgozott, mert az borzasztóan az unalmaságig elnyújtott jelenet volt. Én parasztlányt még nem láttam annyit affectálni, mielőtt felmászik a létrára. A második felvonás különben ezzel végződik. Látjuk tehát, hogy ebben a felvonásban nem történik semmi, ami a főcselekvényhez tartoznék. Csak a végén lendít valamit rajta az átmászás a létrán, azt különben csak később tudjuk meg, mert a színen csak csokoloznak, de az átmászás nem történik meg.

Üzlethelyiség-változás.

dizsmű, bronz-, bőrneműek, plüss-tárgyak, gyermek- és társas-játékok saját bevásárlási árban. Felkérem a vásárolni kívánó nagyérdemű közönséget, hogy jelen előnyös bevételest el ne mulasztja.

Szabókellékek saját árban!

Üzlethelyiség változás miatt összes áruimat u. m.: téli alsóneműk, alsónadrágokat, harisnyákat, szalagok, csipkék, ruhadíszeket, továbbá legújabb divatu férfingek, gallérok, kézelők nyakkendőket rendkívüli mérsékelt árban adom.

Karácsonyi ajándékok

Tisztelettel **STEIN JAKAB.**

A 10 éves Margitka a szülők személyné. Mint a család dédelgetett kedvencze, absolutisztikus uralmat élvez. Ha édesatyjának fontos írásbeli teendője van, ő az egyedüli a gyermekek közül, ki bátran pajzán jókedvvel közeledik az íróasztalhoz. Az apának kezdetben nem tetszik a leánya lármája, ezt mondja neki, de Margitka nem tágit, hanem édes daczczal tovább csicsereg. — addig, míg az apa fölemeli és össze vissza csókolja a rossz leányt. Azután szent a báké!

Kalocsai Néplap — contra rigyiczai választó kerületi papság.

A Kalocsai Néplap decz. 8-ikán megjelent számában dühösen neki ront a rigyiczai választó kerület papságának részint azért, mert a papság a liberaris kormányt támogatja, mert Plósz mellett foglal állást, s megígja, hogy hat pap a mandátumot följáruló küldöttségben Budapestre utazott s mindezek után azt mondja, hogy Plósz miniszter bizonyára ezek láttára elgondolkozott emigy: mit akarhatnak ezek? azután rigyiczai preposztól és gákovai esperesről beszél, — ami tudunkkal nem létezik.

Hát mi mindezekre tisztelettel csak annyit jegyzünk meg, hogy volt idő — s pedig nem is oly rég — mikor általában véve a papság nemcsak a rigyiczai kerületben, de a kalocsaiiban is, felsőbb sugalatra a gonosz és erkölcs rontó Tisza rendszer mellett küzdött és deputációzott, volt idő, midőn egy gróf Apponyi Albert a vallásosság mintaképe nem egyszer plébániára bekapogtatott és ott elutasításra talált azzal, hogy a református pápát kell ő nekike támogatnia — hát — ez nem volt bűn? Ki az a pap, aki Apponyi mellett foglalt állást, hát az nem volt a végtelékig üldözve? hát itt Bácsme-

gyében nem lett nem egy pap egyik helyről a másikra áthelyezve csak azért, mert ellenzéki mert lenni? Azután azon papköpviselők, akik a szabadelvű pártban, mandátumot vállaltak, vajjon azok e fellükért egyházi áttokkal vannak sújtva? pedig azok bizonyára jobban befolyanak a liberális ügyek elintézésében mint azok, kik a rigyiczai kerületből Plósznál tisztelegtek! Mért bűn ez mostan Széll alatt — és mért volt az erény Tisza meg Bánffy alatt! melyik pap, miféle érdemtelen elismerésben részesült a politikai és egyházi hatóság részéről, — eddig nincs tudomásunk, mert sem rigyiczai prepost sem gákovai esperesünk nincsen, — de nem mondunk nagyot, hogy a kalocsai Néplapban a fenn idézett czikk a Tisza-Bánffy rendszer alatt legalább is a kanonokságot meghozta volna, ha ellenkező irányzatban látott volna napvilágot.

Utóvégre kérjük mi a legfőbb érdekek? Nem-e az, hogy a papság a hivekkel együtt érezze munkálkodjanak a közügy terén, avagy az-e, hogy a választókkal ellentétben folytos harcban álljanak s községükben a békétlenséget szítsák?

Hogy a rigyiczai választó kerületben pap-ság felemás számban vett részt a deputációban, az csak hízelgő és elismerésre méltó lehet a papságra, — mert bizonyítékát adta annak, hogy e romlatlan kerületben a hivek még tiszteletben tartják papi ruha alatt levő embert s benne a nép és egyház igaz hitét látják, tisztelik és vezetőkül elismerik.

Tévedésben van a kalocsai Néplap. A rigyiczai választó kerületi papság nemcsak azért támogatta Latinovics Pált, mert jó barát volt, hanem azért, mert jobb kezekbe nem tehettle kerületének sorsát s azonfelül mint buzgó jó katolikust ismerte. No meg

annyira feltétlenül megbízott Latinovics Pálban a kerület, hogy ha nem Plószt — de bárkit is ajánlott volna, azt rendületlenül támogatta volna a kerület s' vele a papság, mert szentül megvoltak győződve, hogy amit Latinovics Pál ajánl az csakis jó lehet és csakis hasznára válhat a kerületnek.

A lelkeskedő papságot szereljük látni összetartva az egyházi téren, — de politikai nézeteiket ne oktroyalják egymásra, mert ez a személyi szabadságha ütközik.

A „Zombor és Vidéke“ kiadóhivatala tisztelettel kéri előfizetőit, hogy az előfizetések megújítása iránt az illető postahivataloknál annál is inkább mielőbb intézkedni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fönnakadás ne történjék

Hírek.

* **Kinevezések.** A vallás és közoktatásiügyi miniszter Göttl Arnold tanárjelöltet a szegedi tankerületi királyi főigazgatósághoz irnokká nevezte ki. — A szegedi ítélőtábla elnöke Beleszlyin Sztanimir ügyvédjelöltet, ő becsesi lakost, a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

* **Szabad Lyceum Zomborban.** Vasárnap a dohányzásról tartott előadást városunk orvosa dr. Kabos Márton. Ugy a hálás thema a mi fölött értekezett, úgy a szellemes ötletekben kiszínezett előadás, mind végig lebilincselte a nagyszámú hallgatóságot, mely zajos tapsokban hálálta meg a mindenben tanulságos és élvezetes előadást. Kabos ez alkalommal is bebizonyította, hogy nemcsak jó orvos, de szellemes előadó is.

* **Táncmulatság.** A zombori izr. nőegylet január 6-ik napjaiban nagy szabású táncmulatságot rendez. A rendezőség élén Dr. Bruck Arminius áll, aki mindent elkövet, hogy a bál minél fényesebb legyen.

* **Regatta verseny Zomborban.** Mikor jó Ferenc király alatt a csatornát ásták, akkor a tervtől el kellett térni, mert a zomboriak nem engedték meg, hogy az a város mellett létesüljön, feltették magzatjaikat, hátha belesznek, s' ott lelik halálukat. No de senki sorsát el nem kerüli. Ha a predestinatio szerint a szuszternak fulladással kell az árnyék világából elpusztulnia — akkor a nóta szerint ha máshol nem hát a csirizes tábla fullad bele. Így vagyunk mi zomboriak is. Akire Albach kimondta hogy fulladással megy a hurik közé a más világra, az vízbe fullad — nem segít rajta még Pálconna Leuczai bátyánk se, mert így hozza ezt magázni a némes zombori magistratus intéző bölcsessége. Mert hát ha távol is van a kanális, van anynyi ész, hogy úgy vezessék a város csatornát, hogy az a vizet a külvárosrészekből a belterületre be hozza, — itt a szűk helyeken megszorul, egész nagy gondoskodása folytán akár két fulladhat a lakosság, avagy csolnak versenyt rendezhetnek, ha tetszik. Így volt ez most kedden is. Permetezett egész éjjel az eső, reggelre kelve az egész Csíhási Benő utca víz alatt állt. A Szontai út, Hársfa-utca, Kőnyök utca, Szontai-utca, Bástya-utca, Boros-utca, Béla-utca összes vízei a Csíhási-Benő és Bástya-utca találkozási helyén össze gyülemlenek, a szűk csatorna azt

A darab most közeledik a végkifejlés felé. A szomszédban tartanak a kézfogót, de se a fiú se a lány nincs meg. Az apa megtudja hogy lánya a szomszédban van, átrohan és követeli. Egy öreg paraszt most rábeszéli a szomszédokat a kibékülésre, ami meg is történt és a fiatalok egymásé lesznek. Előbb azonban Jutka és Marci megismétlik a II. felvonásbeli létra jelenetet. Marci most meglepetést szerez a faunak és tableaukép cehozza a borbélynét és a baromrokvost az istállóból. Ezek valószínűleg legeltek ott benn, mert az orvos szájában még volt széna mikor kijött.

Ami az apróbb hibákat illeti, azok azt mutatják, hogy a darab kezdő ember műve. Először is roppant sok benne a monológ, sőt a szereplők párbeszédek közben és tömeges jeleneteknél is hosszabb monológizálnak, az alatt a többiek ott statisztálnak. Vannak lehetetlen alakok is, így az az öreg paraszt, aki olyan felvilágosodott szónoklatokat tart, a magyar paraszt természetéről ami tudományos fejtegetésbe való. Az egész darabot általában a terjedgősség, laposság jellemzi, a

járғы rövid a szerzőnek ki kellett húzni, azt a 2 és fél órát.

A megrajzolt alakok között. Marci béres alakja volt a legtermészetesebb, aki elég jól ábrázolt paraszt fiú volt. A daraból különben lehetne egy tűrhető egyfelvonásos, legfeljebb két felvonásos darabot csinálni.

Volt azonban benne egy-két sikerült jelenet is, így a Marci és Jutka szóló jelenete, az első felvonás eleje.

A készített hatás nagy volt, és a szerző hívása szerföltött komikus volt. Minden izetlenebb kijelentés után szerzőt kiabáltak és az előadást minduntalan megakasztották. A közönség a szokott vasárnap esti volt, a páholy börtök közül talán csak három volt jelen. A parterre eléggé megtelt, a páholyok azonban túlnyomólag üresek voltak.

Az előadás elég jól ment. Pálffy N. élénkséggel játszott, a legjobbak voltak Szalóky és Deákné, akiket sokszor kitapsoltak. Pécsi jól festett a huszár ruhában éneke kevésbé, jártéka jobb volt, Koronkay óriási hatást ért el maszkjával. Cathry, Baghy nem rontottak. **Dodó.**

vezeteni képtelen — előtötte az egész utcát, a víz behatolt udvarokba, pincékbe, felszerekbe) — nem egy helyen még a lakásokban is. A gyalog közlekedés ez utcákon teljesen felakadt. A Szelenese külváros összes vízei az Apolló-utca szűk csatornáján a városba be lesz vezetve, ahelyett, hogy kevés költséggel a Szónát-úton végig ki a görökröke kivezetett-nők. A belvárosban asfalt parádézás — a külvárosokban meg a szegény nép a vízbe fulladnak. — Különben nem tudni miről jó ez a városi böles előre látás. Zombort minden árnyalatban be kell mutatni ép az installációra ide seregülő idegeneknek. Vasutnál diszpark, melytől a kertész megszökött, bajai út ki nem viruló házak előtt parthikkal, 10 évi tanulmányozás alatt levő villanyvilágítás az aktákban, pontosan járó órák mely után igazodva még a bankettől is le lehet kényszeríteni a városi gőzfűdőt, melyet minden idegen véres, de sosem talál meg, — végre a külváros előtt utcáiban velencei gondolázás, átjáró hid deszkákon. Mondja aztán még valaki, hogy Zombor nem halad?

* **Imaházzsentelés.** Folyó hó 8 án vasárnap délelőtt fél 10 órakor kezdődött a helybeli ág. év. hitv. gyülekezet imaházának felszentelési ünnepélye. Megnyitótul a kaszinói dalárdá énekelte Luther magasztos énekét: „Erős várunk nékünk az Isten.“ Az oltár előtt a szent ígék Kórossy Emil lelkes olvasta fel. Utána Belohorszky Gábor főesperes, újvidéki ág. év. lelkész lépett az oltár elé. Tartalmas beszédében ismertette a zombori ág. év. egyházközösség történetét főbb vonásai- ban, méltatva a hívek küzdelmét, kitartását, áldozatkészségét; végül mint Sárkány Sámuel püspök helyettesítője átadta az imaházat szent rendeltetésének. Staudacher József szülő „Mi atyánk“ éneke után Róth Aladár lelkész lépett a szószékre és mondot meghatóan szép, kenetes, alkalmi beszédet. Az ünnepély az ág. év. majd az ev. ref. híveknek kiszolgáltatót urvaesora zárta be. — Az ünnepély után az „Elefánt“ szálló nagytermében társas ebéd volt, melyen a zombori intelligencia felekezeti különbség nélkül résztvett. Felköszöntökben nem volt hiány.

* **Az alispáni állás.** Több vármegyei lap állítólag megbízható forrásból közli a hírt, hogy Karácsony Gyula, vármegyei alispánja a Sándor Béla elhalálozásával megüresedett zombori takarékpénztári igazgatói állásra meglesz választva, melytől az alispáni állásra legfőbb kilitása van Vojnich István vmegyei főjegyzőnek. A mi információink szerint azonban a takarékpénztári igazgatói állásra Falcione Nándornak van a legnagyobb kilitása, bár Heindlhofer Robert aligazgatónak is erős pártja lenne, és hívei biztosra veszik megválasztását.

* **Templomszentelés.** A kalocsai érsek, Csaszka György bőkezűsége folytán újonnan épült szabályi róm. kath templom vasárnap szenteltetett be. A szentelés az érsek megbízásából lovag Eigel József futtaki apát-plébános végezte, ki egyuttal a nagy misét is mondotta

* **Eljegyzés.** Knipl György helybeli iparos eljegyezte Hemm Mariska kisasszonyt.

* **A szabadkai ügyvédi kamara** f. hó 22-én délelőtt 10 órakor közgyűlést tart az ügyvédi kamara hivatalos helyiségében. Targyát a választmányok 3 évre leendő megválasztása képezi.

* **Képviselő választás Rigyiczán.** Szombatán f. hó 14-én lesz megválasztva a képviselő választás a rigyiczai kerületben. Választási elnök Rokkenstein Nándor gákovai plébános. Plósz egyhangú megválasztása biztosítva van, —

ellenjelöltet senki sem fog ajánlani — mert nincs.

* **Szabadkai állapotok.** Szabadkai a városi törvényhatósági bizottsági tagok választását e hó 7-ére tűzték ki. Mindenki azt várta, hogy a választás teljesen pártatlanul fog megjelenni, és ez annál is inkább remélhető volt, mert a közelmúltban megtartott országgyűlési képviselőválasztás is — ellentétben a korábbi időkben megtartott országgyűlési képviselőválasztásokkal — teljesen pártatlanul és közmegegyezésre folyt le. Es mégis Szabadkán mi történt? Választás történt a régi mód szerint. A választási elnökök — kettő kivételével — a hatóság ellenek által kijelölt bizalmi férfiakat nem fogadták el, hanem csupán a hatóság párt által kijelöltek. A hatóság ellenek jegyik emberének sem volt szabad a választási eljárás ellenőrzése végett a választási helyiségbe belépni, s ha egyik-másik a választási helyiségbe belépett: azt a választási elnökök minden ok nélkül a teremből kiutasították. Folyt is ezután a munka a hatóság párt kénye-kedve szerint. Ha jelentkezett egy szabadkai hatóságipárti kortes által bevezetett szavazó, a hatóság kékes szíriú szavazó lapjával: a választási elnökök csupán a név megkérdezése mellett nyomban minden akadály és a személyazonosságának konstatálása nélkül engedték leszáznia, de viszont, ha jelentkezett egy ismert ellenzék szavazó, először kérték tőle a szavazó lapot, azt felnyitották, s midőn meggyőződtek a választási elnökök, hogy a hatóság ellenek jelöltjeire akar leszáznia, akkor már alaposan kezdtek kikérdezní és ha — például — a szavazó által bementott életkor nem egészen egyezett meg a választói névjegyzékben kitüntetett korral; akkor, ha az elnök és a bizalmi férfiak személyesen is ismerték a szavazóra jelentkezőt: azt egy-két évi korrólönbség okából is kérlelhetetlen elutasították, ha pedig a szavazó által bejelentett életkor is teljesen egyezett a választói névjegyzékben kitüntetett korral. akkor előálltak bizalmi férfiak azzal, hogy a jelentkezőt nem ismerik — még ha például egyik bizalmi férfinak évtizedeken át tőszomszédja is volt a szavazó. Mert ilyen eset is volt. Es ezen gyalázatos, jogfosztó munkában a választási elnökök nagy segítségére szolgált az is, hogy választási elnök részére kiadott választói névjegyzékben a szavazásra jogosítottak neve mellé a házszám kitüntetve nem volt. Hiába mutatta fel az elutasított szavazó személyazonosságának igazolására a magával hozott adókönyvecskéjét, azt figyelembe sem vették; — azzal az indokolással, hogy a névjegyzékben a házszám kitüntetve nincs s így a bizottságnak nincs módjában a házszám alapján a személyazonosságot megállapítani. Kétes egzisztenciák, elzüllött alakok szavaztak ugyak-főre csak nevében; míg a szavazásra jogosult számos tisztességes és őszbe borult polgár a bizottsági tagok és hatóságipárti kertések gyonyos megjegyzése mellett — kénytelen volt szegénykezve, törvényben biztosított jogától megfosztva, a választási helyiségből eltávoznia. A botránys választási visszaéléseket a szabadkai ellenek szóvá fogja tétetni a képviselőházban. Viszont a hatóság párt hírlapjai az elleneket okolják, hogy a hatóság embereket tettleg inzultáltak, rendőrt felfofoztak, Mukits Simon képviselő tettelegességrel szöllította a népet, az elnököket katonaság feltűzőtt szuronnyal kísérté haza s csak úgy védelmezte meg a tömeg meglincseléstől s végül hogy a polgármester is vasbotját volt kénytelen használni saját élete védelmére. Hát bizony ezek cifra állapotok — akkor nálunk Zomborban idylli obstinár választás volt a szabadkaihoz képest.

* **Tüzoltó-gyűlés.** A Zentai Önk. Tüzoltó Egylet parancsnoksága f. hó 6-án pénteken d. u. 5 órakor gyűlést tartott, mely alkalommal az üresedésben levő fő- és alparancsnoki állásra jelöltek állított. A tisztikar teljes számmal megjelent a jelölő-gyűlésen s egyhangú felkiáltással a főparancsnoki állásra Hajdú Dezső dr. ügyvédet; az alparancsnoki állásra Nikoltis György előkelő kereskedőt jelölte ki.

* **Névmagyarosítás.** Dr. Frankl József újonnan megválasztott bács-topolyai orvos vezetéknevét a helyigminiszter engedélyével „Fenyő“-re magyarosította.

* **Tréfás est.** Az „ó-becei polgári magyar dalkör“ Szilveszter estjén renkívül mulattató, tréfás thea estélyt rendez. A műsor csupa tréfás számból lesz egybeállítva, hogy az ó-évtől mindenki vigan búcsúzzon el. Lesz két tréfás-kar, három tréfás kuplé és több víz szavaltat.

* **Hivatalos órák meghosszabbítása.** Dr. Balaton Gyula főszolgabíró. tekintettel arra, hogy a közszégi pótlónál százezer koronát meghaladó hátralék van, elrendelte, hogy az adó osztály hivatalos órái meghosszabbítsanak. A rendelet szerint reggel 7-től 12-ig és délután 2-től 8-ig van az adóosztálynak hivatalos órája. Megy is most a munka, halad az adóbehajtás. Csak az azután más kérdés, hogy helyes e a hivatalnokok összeségét, a kik talán nem is okozói a nagy késedelemnek, enynyire túlterhelni egyszerre a munkával?!

* **Eljegyzés.** Komlósi Agoston vaduti hivatalnok Tipió-Györgyeről, eljegyezte Szabó Ninuska kisasszonyt, Szabó Sándor leányát Baján.

* **Bácskaiak a szegedi államfogházban.** Csak most szabadult ki onnét egy sereg államfogyó s ujjában beutaltak oda a következők: Fernbach Bálint szontai földbirtokos, Schliesser Armin dr. bajai ügyvéd, Csillag Károly dr. szabadkai ügyvéd.

* **Névváltoztatás.** Moldován János és kiskorú Jenő fia vezetéknevüket „Moldoványi“ ra változtatták.

* **Szegény gyermekek felruházása.** A bajai I. nőgyeget f. hó 4-én mintegy 60 óvodaköteles gyermeket látott el jó meleg téli ruhával. Megható látványt nyújtott, a midőn a nőgyeget érdeműs elnöke, dr. Hegedűs Aladárné, a neki segédkező Pfeiffer Antalné, dr. Koller Imréné és özv. Latinovits Gyuláné közreműködése mellett a kisdedeknek a téli ruhákat kiosztotta, kik az ő gagyogó ékesszólásokkal köszönték meg a nemes emberbarátok segélyét.

* **Borkiállítás Baján.** A bajai gyümölcsészeti egyesület a jövő 1902. évi január 5. és 6 án a „Bárányszálloda“ nagy termében vásárral egybekötött borkiállítást rendez, melyre a bejelentési határidő 1902. január 3., a beküldésé 1902. január 4. déli 12 óráig terjed. Térdíjat sem a bajai, sem a vidéki bortermeleket nem fizetnek; szőlő- és borgazdasági eszközök és anyagok után sik területen, négyzetméterenkint bajaiaknak 2 kor., nem bajaiaknak 4 kor.; fal-terület bajaiaknak 1 kor., vidékieknek 2 kor. m²-kint. Részt vehet minden bajai és vidéki homoki szőlő-bortermele 6- és újborkkal, gyümölcs-, törökly-, sörp- és borgalkival és mindenemű házilag praeparált szeszes itallal. A kiállított tárgyak díszkelvével, ezüst- és borméremmel, valamint diésőrről oklevéllel, esetleg pénztalonnal díjaztatnak. Az adásvétel a kiállítási iroda díjtalanul közzvetíti. Belépő jegy ára 20 fillér, állandó belépő jegy 50 fillér. A bajai gyüm. egyesület tagjai belépő díjat nem fizetnek; kiállítók díjtalanul kapnak állandó belépő jegyet.

* **Ragály B.-Földváron.** Veszedelmes ragály lépett föl Bács-Földváron a

lovak között. A takonykór lépett föl és e miatt köztel hús lovat bunkóztak le.

*** Népies előadás.** Múlt vasárnapon ismét tömve volt az ó-becesei városház díszterme a felolvasások iránt érdeklődőkkel. Nagy mise után dr. Balaton Gyula főszolgabíró időközben a megjelenteket s miután az ó-becei polgári magyar dalkör "előnekelte a himnuszt, dr. Székely Ignác ügyvéd kezdte meg felolvasását az esküdtbírósról. Felolvasó igen érdekesen és érthetően ismertette az esküdtbírósgörög rövid történetét, majd a magyar esküdtbírósgörög lényegesebb és a népet is érdeklő szakaszait. A felolvasónak főbíró mondott köszönetet, a mit éljenzéssel vett tudomásul a közönség. Ezután dr. Balaton Gyula olvasott föl a magyar történelemből. A magyarok vándorlását és a vezérek korát ismertette röviden, de érdekes előadásban. A közönség nagy figyelemmel hallgatta a lelkessel előadott, őseinket jellemző rajzot, melynek végzetével kitört a zajos éljenzés. Végül főbíró felhívta a figyelmet arra, hogy két hét múlva ugyancsak lesz népies előadás.

*** Iparosok figyelmébe.** A legújabb miniszteri rendelet értelmében a vásárokról járó s ott elárúttal foglalkozó iparosok, kereskedők a vásári hatóságoktól iparigazolványuk felmutatására könyveszteríthetők s amennyiben ilyent felmutatni nem tudnának, vásári kereskedésről eltilthatók. Jó lesz tehát vásárra járó iparosainkunk iparigazolvány magukkal vinni s a mennyiben ilyennel nem bírnának (mert hisz a vásári kereskedelemnél ilyent eddig nem követeltek meg) jó lesz váltani, hogy a vásári hatóság részéről őket érhető zaklatásoknak magukat ki ne tegyék.

*** Új társaskör Ó-Becsen.** Az ó-becei Társaskör kényvelésben berendezett helyisége a „Vadászkürt“ szállodában elkészült, annak megnyitása múlt vasárnap volt. A tágas és kényveléssel berendezett termek megteltek tagokkal e napon és azóta nap nap után élnek a társaskör, a hol a játék minden nemén kívül felette sok újság is áll a tagok rendelkezésére.

† Haláloság. Egy tevékeny és szorgalmas tanító halt meg B Petrovcszellon. Markovits György gör. kel. tanító kedden hirtelen rosszul lett és szerdán kimúlt. Temetése nagy részvét mellett volt esztörtökön, a hol a kerület szerb tanítói is képviselve voltak. Az elhunyt 39 évig működött e rögös pályán és Bács-Petrovcszellon kedvelt egyénisége volt a társadalmi életnek is.

*** Zentaiak a miniszter előtt.** Zenta képviselője Bartha Miklós e hó 10-én vezette Darányi Ignác földmívelési miniszter elé azon zentai polgárok küldöttségét, akik a Prigleivca-Szent-Iván és Apatin között elterülő kincstári birtokra települési engedélyért folyamodtak.

† Haláloság. Báró Rédl Béla kebeliai földbirtokost súlyos csapás érte. Édes anyja özv. báró Rédl Imréné szül. temerini Szécsény Malvin grófnő agyszélhűdés következtében néhány napi szenvedés után 50 éves korában elhunyt. Holttestét a kebeliai kastélyban állították ravatalra, honnan Sztanisicsra vitték és a családi sírboltba örök nyugalomra helyezték.

*** Új rendőralkapitány Ujvidéken.** A var. törv. biz. közgyűlés Véssei Elek rendőr fogalmazót 62 szóval 17 szavazat ellenében, Ujvidék város I. rendőralkapitányává választotta, a választás eredménye bármennyire előrelátható is volt, őszinte örömmel és megelégedéssel tölt el.

† Haláloság. Tóth Márton Gara község kántortanítója folyó hó 6-án éle-

tének 56-ik és működésének 37-ik évében elhalt. Temetése 7-én d. u. 4 órakor ment végbe.

*** Gazda-kör Topolyán.** A tolyai gazdák egy tekintélyes része gazda közt akar alakítani, e célból vasárnap délután 2 órakor a Tószegi-főle vendéglőben alakuló gyűlést tartottak.

*** Középületek átvétele.** A tolyai községi óvoda épületet, valamint az adóhivatal helyiségét pénteken vizsgálta meg Kende Ignác megyei főmérnök s azokat a követelményeknek megfelelően találván, használatba vételüket megengedte.

*** Őrült felszállítása.** Balázs György kis-hegyesi lakos már régebb idő óta őrültsgében szenvedett, betegsége az utóbbi időkben veszedelmesre vált de a község hiába folyamodott, hogy az őrülttek házába felvegyék, végre azonban a felvétel kieszközöltetett és dr. Fenyő József egy rendőr kíséretében a lipótmerei őrülttek házába felszállította a szerencsétlent és elhelyezte az őrülttek házában.

*** Felfüggesztett községi bíró.** Császár Péter, tolyai főszolgabíró, a kis-hegyesi községi bírói állását felfüggesztette és ellene a fegyelmi eljárást megindította.

*** A beteg iparosok kényvelésében.** Hegedűs Sándor kereskedelmiügyi miniszter egy konkrét esetből kifolyólag a következőket rendelte el. Ha valamely munkaadó segédét a betegségező pénztárnak be nem jelentett s a munkás betegség esetén orvoshoz fordul, vagy kórházban nyer kezelést: ebben az esetben a munkaadó köteles az orvosnak vagy a kórháznak költségeit megfizetni, mert a betegségező pénztár nem tartozik a nála be nem jelentett alkalmazottak költségeit megfizetni.

(A Koronamalom kitűnő minőségű darabos szalonszenet árusítva ólomzáró szákokban, házhoz szállítva.)

Színház.

A czitárás.

Murai kevésbé szellemes, Konti szerzőjű operettjét hallottuk szombat este részben jó előadásban. A Portugáliában vagy hol végbenő történet nem nagyon tudta lebilincselni a közönséget, csak a szép zeneszámok keltettek nagyobb hatást. A czitárát Ladiszlav, Rozetták, kedvesét Pálfi Nina adta. Mig az előbbiek csak éneke, addig az utóbbiak úgy éneke mint friss temperamentus játéka is nagyon tetszett. Békely, az előzőtt királyfi szépen énekel, a két detektív, Szalóky és Cathry sok humorral játszottak. Jambor Ilona rekedt lévén, nem énekel, pedig kár volt azokrét a szép számokért. Deák P. és Kovacsicsné jókedvűen mókázott halás szerepükben. A harci faj nagyon komikus volt, úgy hangzott mintha fazék fedőket esatogtattak volna.

Vasárnap d. u. megismételték Szilágyi Lajos „Milán a szerb legény“ cz. énekes népszimfővét; Pálfi szerepét ezúttal igaz melegséggel Békéfiné játszotta, a többi szereplők a régiek voltak és ép úgy játszottak mint első ízben. A kis közönség elég jó mulatott.

A Sasok.

A negyedik darab mely színpadunkon nagy sikert arat, melyet e két legjobbkedvű magyar író Guthli Soma és Rákosi Viktor (és nem Jenő amint a színlapon állt) írták. Három fővárosi színházban játszik a sok szellemmel megírt darabjukat és a vidéket mindenütt diadallal járják be. Guthli és Rákosi francia genrebán dolgoznak, jó tanítványaik Feydeuonnak,

Bissonnak, Capusnak és még egy csomó szellemes francia írónak.

Forray Gábor, (Baghy Gy.) nagyon féltékeny a feleségére, úgy hogy detektívet is megfigyelteti. A detektív beszámoló nevének (Markovics M.) minden lépéséről és eközben megtudja, hogy a bársony utca 40 alatt is tett látogatást. Azt gondolván hogy itt lakik nevének esabitója Bukics Julián (Szalóky) rajzolóját küldi megtudni, hogy ki lakik abban a házban. Bukics, aki szerelmes Forraynéba megjön a válasszal és abban egyeznek meg, hogy Sas Ferencz (Cathry.) a esabitó. Forray most levelet erőszakol ki Sastól melyben lemond az asszony szerelméről. Forray most levelet erőszakol ki Sastól, melyben lemond az asszony szerelméről. Forray meg is győződik neje hűségéről, de eközben Sas Ferencz beleszeret az asszonyba és most már nyugodtan csalhatják meg a nem gyanakvó férjet. Ez volna a darab rövid tartalma, melyet jóízű epizódok tarkítanak. Egymást érik a kacagatók jelenetek, az alakok kitűnően vannak megrajzolva, s a groteszk helyzetek a szellemes operának állandó derűltségben tartják a közönséget.

Az előadás minden tekintetben mintaszerű volt. A szereplők egytől egyig kitűnően játszottak. Ilyen jó előadás talán még nem is volt Zomborban. S a nézőtér tántogott az ürességtől, pedig ha ilyen jó darabot, ilyen kitűnő előadásban mutatnak, annak egypár telt házat kellene csinálni.

A szereplők között legközelebb volt Szalóky Bukics Juliánja és Id. Saághy Sas Barnabása. A jól felfogott szerep minden zavart kitűnően érvényre juttatták, Saághy mintaképe volt a kiélt de azért végtelenül könnyelmű vén ronéknak, Szalóky pompásan adta a buta, szerelmes Bukicsot. A többi szereplők is mind nagyon jól megállták a helyüket, Markovics finom elegáns volt az asszony szerepében, Baghy sok eredetiséggel adta a féltékeny férjet, Péchi, Cathry, Pátyol, Kovács Marika mind hozzájárultak a darab sikeréhez.

Erthetetlen az az eljárás, a mit a heti műsor megállapításának nálunk csinálnak. Egymás után adnak 4-5 órázi darabot, s akkor egy csomó operettet, úgy, hogy azok a bérlőknek, akik mindennap mennek nagyon unalmas a színházba járás. Figyelenbe kellene az ilyen dolgot a műsor csináló uraknak venni.

Dodó.

Csarnok.

Élet és jellemrajz egy felköszöntőben.

Szombaton a megejtett választások után mindenütt nagy lelkesedéssel ünnepezték a győzőket; de egyszem volt olyan méltóságos és igazán szívólvó, mint a melyen B u d a y G e r ö megválasztását ünnepezték. Nagy számban jelentek meg barátai, tisztelői és tanítványai, kik osztóztak az örömben.

Csak látni kellett volna azt a lelkesedést, melylyel őt körül vették. A felköszöntők egymást érték, melyek közül magasan kiemelkedett V e r t e s i K á r o l y eszmékben gazdag felköszöntője, mely egy remekül sikerült élet és jellemrajza az ünnepeztel férfiaknak.

Tisztelt Urak.

A jobb lelkek nemesebb tulajdonsága az, hogy örülni tudnak az örvendező jókkal, de busonganak is azokkal az embertársaikkal, kiket a saját mostoha sorsuk nyom.

Az utóbbiból gyakortább jut ki ne-

künk osztályrész. Miért ne hangolhatná tehát fel, ma az öröm, szívünknek hur-jait, a kik össze jöttünk, hogy ürvendezzünk, a mai nevezetes mozzanat, a jól megejtett politikai választás alkalmából

Mert mi az indító oka ennek a szokatlan, számos tagú gyülekezésnek? jól tudjuk. Az öröm piros rózsája miért virul az arcokon? megmondom.

A Zombor városi törvényhatósági bizottsági tagok választásának, a történelemben ma az a páratlanul álló eset fordult elő, hogy egy általunk igen tisztelt, nagyra becsült és igazán szeretett jeles egyéniség: főtisztelendő B u d a y G e r ő áldozó pap, m. kir. állami gymn. hittanár 306 — mond háromszázhat — szavazattal, nagy lelkesedéssel, az összes pártok által páratlanul jelölve, vallás és rang különbség nélkül, hogy úgy mondjam: a nép által akarva, olyan általános és nagy lelkesedéssel választott meg a Zombor szelencsei városrészen v á r o s a t y á v á, a milyen hasonló egyértelműséget Zombor városának az annalesi, hosszú időszakok legkritikább eseteiben sem mutatnak fel.

Kérdem honnét ez a csattanósan megnyilatkozó népszerűsége annak a rejtve jól élő, puritán egyéniségű férfinak, a ki a saját munkájába mélyedvén bele, soha sem elegyedett a mások dolgába, örülvén a saját lelki békéjének, a melyet csak a jó üntudat ad.

Az érthetetlennek látszó dolgot, hogy megérthessük, bele kell tekintenünk a saját otthonába, a dolgozó műhelyébe. Engedje meg nekem a mindig szerényen megüdü, hogy őt kissé beleplémen. Nem kovácsolt, nem keresett népszerűség ez az ő népszerűsége, mely rövid ideig tartó, mint a hevített vasnak a melegsége.

A műhely titkai efáruznak mindent a figyelmesen szemlélőnek.

Hát ugyan mit tesz ez a némelyek által meg nem értett, olykor tévesen félre ismert, valódi értéke után eddig nem értékelt mindig nagyra becsülést érdemiő férfi!

Tanit. Tanit Krisztus tanítványainak a szellemében, konkolyt nem hint! Tanit a Melchizedek rendje szerinti pap, úgy mint egy igazi magyar pap. Isten, király, haza. Az az ő jelszava.

A fiatal nemzedék szívébe beleceptett ezek a jelszavak, mint jól elvetett termő mag — úgy látjuk az életben — bőven hozzák a gyümölcsöt vallási és hazafias erényekben.

Nem egyszer voltunk bámulói annak a tüntető, ragaszkodó, soha lohadni nem akaró, benső szeretetnek, a melylyel az egykori vallás tanárt elhalmozzák a volt tanítványai, mikor vele az élet útján, társaságban újra összeforrnak szeretetben.

A ki vallásos és harcias irányban neveli a fiut, az megnyeri az apa és az anya szívét is.

Innét magyarázható az ünnepeltnek az a nagy hódítása, térfoglalása a szívekben.

Menjünk tovább.

Mit tesz még derék papemberünk, a nagy népszerűségnek ürvendő férfi?

Jó, igen jó könyvet ír, s mint írő, — főleg egyházi író — messzebb hat el a szavával, mint az, a ki csak az ajkán hordja az igéket. Tehemátik fejteget és old meg; folytonosan gondolkodó, újabb-nál újabb eszméktől forrongó agyából mindig közérdekű dolgok kerülnek ki, többnyire nem az ő, mások, az emberiség javára, mert nagy az ő emberszerető szíve, jó az ő kezének a munkája.

Mit tesz még Főtisztelendő Buday Gerő ur? Aldo az barátságának, munkában töltött drága idejétől napalkonyán. Az író ember jobban megért engem, mikor azt hangoztatom, hogy a szellemi munkának az eszmésere éppen olyan szükségesség mint a kőművesnek a kenyér táplálék. A toll embereiről tudjuk azt, hogy észbeli műveltetik után ugy vágnak szelemes társaságban üdülni, mint az erdő szonjas, nemes vadja az éltető forrás után Egyoldalú az olyan bölcsesség író, a ki futja a világot és egyedülvalóságában magát véli, sőt hiszi a legokosabbnak. Ha az életnek irunk, vegyük az adatanikat is az életből. Mindig több az élet bölcsesség, mint az elvont elméletű filozofia.

Mennyi, de mennyi közérdekű okos dolgot vitattunk már meg az ünnepelttel szabad óráinkban. Azt csak az tudja, a ki nemes barátságában vele időt töltött hallgatta az okos beszédjét.

Mennyi, de mennyi a sajtóban szellőztetett üdvös dolognak a lelkes és értelmes előharcosa ő, ezt csak tudja, a ki az ő szép irányát és jó irányát ismeri. De mi nek is növesztem, a ki közöttünk ugyis nagyra nőtt. Az eredmény az ünnepelt férfinak a mai győzedelmes napja, mely meghozta neki az elismerés palma ágát, hangosan kiállott a nép szava, melyben sokszor mutatkozik meg az Isten akarata.

Egyet kívánunk csupán a köztünk szeretetben és közbecsülésben élő kedves paterünknek ebből az alkalomból, hogy a neve olyan fényesen került ki az urnából és városatyja lett, hogy az a lépés, a melyre ma győzedelmes felhagott, legyen neki a továbbiakra nézve is lépés a Parnassusra, arra a magas Parnassusra, melyet a költő aranyértékű szavai világítanak be: „Hass, alkoss, gyarapíts és a haza fényre derül.

No ezt teszi ő, és a lelkebben mélyen megvagyok arról győződve, hogy abban a nagy tanácskozó terebben, melynek az ajtaja kedves emberünk belépésének ma feltárult, senkiesem fogja odaadóbban és lelkiismeretesebben szolgálni a közt, és a magyarságot mint ő, Buday Gerő. Mondjuk azért hangosan:

Várja őt megérdemlett fényes jövő! Eljen!

Ezekután még számos felkészültök hangzottak el, melyek mind az ünnepelt férfit illeték.

Bátran el lehet mondani, hogy ezen ünnepély a szeretet lakomája volt.

Irodalom.

— Haladás. A legújabb idők Magyarországon minden tekintetben haladást jelentenek s természetesen nem haladhattak el tehát nyom nélkül az általános izlés fölött, a melyel nemzet a szob-

rot és képet értelmezi. Az átalakulás e téren meg-lepő. Ugyanaz a közönség, a mely csak két évtizeddel ezelőtt lakása földiszítésében megelégedett a legprimitívebb színyematokkal, a vásári munkával, ma már igazán művészi becsü képet keres ki ahhoz, hogy az otthona dekorációja legyen. Nem a piaci árut vásároljuk többé, hanem amit művész alkotott, művész kezek reprodukáltak s amelyeket olyan vállalkozás juttat el a nagyközönség közé, a mely az általános felfogás fejlesztését és a magasabb művészi igények kielégítését tüzte ki feladatának. Ez a vállalat a Könyves Kálmán Műkiadó Társaság, a mely a mellett, hogy nagy tevékenységet fejt ki az irodalmi termékek terjesztése terén, valóságos misszióra vállalkozott annak a feladatnak a szolgáltatában, hogy mindenki a maga izlésének meg megfelelő műremekekkel díszíthesse otthonát. Aból a mit képpen, domborműben a társaság igazgatósága a közönség rendelkezésére bocsát, az az igyekezet világlik ki, a mit ilyes vállalkozástól még nem igen tapasztaltunk. Kulturális misszióra vállalkozik az üzlet. Fejleszti az izlést. Ennek a vállalatnak a működésére szükség van a közlés javára. A „Könyves Kálmán” magyar képet domborműben, magyar művész által megrajzolt magyar műiparos készítette keretben terjeszt s persze oly módon, hogy hozzáférhessen az intelligenciának az a túlnyomó része is, a mely nem nélkülözhet egyszerre még husz — harminc forintot se. Havonként két-három forintos kiadást azonban mégse érez. A részletfizetéses üzlet semibe se olyan igazán áldásos, mint az olyan szükségletek kielégítésében, a melyek nem föltétlenül kötelezők az ember mindennapi életében. Nem tartoznak hozzá a kényszerítő mindennapisághoz, a mi átsegít a máról a holnapra, hanem az esztétikai gyönyörűségeket kielégítésére szolgálnak. Ezekre az igényekre sohase jutna a kis jövedelmű ember pénzeszkéjéből olyan summa, a mit nélkülözni lehet, ha nem lehetne kis összegekben törlesztani a számlát. Ez a kiadótársaság, mely mindig lelkes terjesztője volt a hazai irodalom jeles termékeinek, legújabbban festőművészeink remekeiből bo esztétikus különösen sikerült művészi reprodukciókat. A „Könyves Kálmán” magyar műkiadó társaság illusztrált katalógusban adta ki azoknak a képeknek és domborműveknek a jegyzékét, a melyeknek reprodukciói a vállalat révén szerezhetők meg. A képek között csak néhány van idegen, a többi mind magyar művész munkája. A fizet már azért is érdekes, mert magyar kiadó magyar nyelven ilyent még nem adott ki. Ez az első és tartalmasága, gyönyörű, művészes kiállításra arról tanuskodik hogy a társaság máris sikeresen szervez egy külföldi műkiadó vállalkozásokkal. Az illusztrált katalógus a vállalat (Budapest, VIII., Keresesi-ut 17.) kívánatra minden műbarátunk szívesen megküldi díjtalanul.

— A Magyar Könyvtárnak most jelent meg novemberi sorozata, újabb érdekes és becses füzetekkel gyarapítva a Radó Antal szerkesztette kiváló vállalatot. A 260—261. szám Jókai Mór: Az új földes-ur című regényt teszi hozzáférhető első iskolai kiadásban. A kettős számot Ziinszky Aladár szerkesztette s látta el igen jeles bevezetéssel és jegyzetekkel. Rendkívül érdekes füzet a 259. szám, Galotto Marzio híres könyve Mátyás király találós böles és tréffás mondásairól és cselekedeteiről, a melyet Császár Mihály fordított, tősgyökeres, zamatos magyarsággal. Bevezető és jegyzetei teljesen megvilágítják és érthetővé teszik Mátyás korabeli művelődésünk történelmének az egyik legjelentősebb forrásunkját. A 262. szám egy füzet Lenau-költemény Feleki Sándor kiváló fordításában, a ki a magyar vért nagy német poéta legszebb verseinek ez áttületesével igen derék és dícséretes munkát végzett, hiven az eredetihöz, és igazán költői módon szólatatva meg Lenaut. A 257—258. szám Brioux szenzációs színyművének a vörös talár-nak színes. magyaros fordítása, mely Lándor Tivadar tollát dícséri. — A Magyar Könyvtár teljes jegyzéke minden könyvkereskedésben ingyen kaplató. Egyes számok, valamint az eddig megjelent számok egy-szerre, részletfizetésre megrendelhetők Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) könyvkereskedésében, Budapest, VI., Andrásy-ut 21.

Kiadó-laptulajdonos:

OBLÁT KÁROLY.

„Angol királyné szálloda“

BUDAPEST,
Deák Ferencz-utca 1. szám.
(Tulajdonos: Palkovits Ede.)
Elsőrangú szálloda. — Levegőnálbi, legmodernebb comforttal berendezve. — Lift. — Villamos világítás. — Fűrdők a szállodában. — Étkező-termek. — Káveház. — Legelőssőbb árak.
A bácskaiak kedvence szállodája.

CACAO

SUCHARD
GRAND PRIX
PARIS 1900.

Ovás!
Saját érdekében figyelmeztetem, mielőlti kedveseinek valami használhatóval lennének tárgyal karácsonyi ajándéknak veszi, tekintse meg nagyválasztékú raktáromat mindenmiféle órákban, ékszerekben és legjobb chinacziüst árakban, legújtanóssabb árak mellett.
Tisztelettel
DEUTSCH MÖR
órász — ékszerész
Zombor
a takarékpénztár mellett.

Laubsäge

Warenhaus gold-Pelikan VII. Siebenstrng. 24 Wien, Preßburg gratis, Wien.

Egy szedő-nyomó
(Schweizerdegen)
azonnali belépésre, állandó munkát kaphat, bővebbet a lap kiadói hivatalában elnyerhet.

Nyilttér.*)

Nyilvános köszönet.

WILHELM FERENCZ gyógyszerész urnak, os. é. kir. udvari szállító Neunkirchenben, (Alsó-Ausztriában), az antitrichummal és antitrichinikus vértisztító-éa feltalálójának.
Köszvény és ezáz (rhéum) ellen verem-Isztiflóng hat.

Miőda a nyilvánosság elé lépek, tesszem ezt egyrészt azért, me t kötelesség-imnek tartom, Wilhelm Ferencz neunkircheni gyógyszerész urnak legfőbb közzönetét mondni, azoért a nagybőű szolgát tokerét, melyket az ő vértisztító-éa). fájádműs gőűsbantatásaimban tetek, miséért még azért, hogy ebben a bábán szenvedtek arra a jelszóra figyelmese tegyem. Nem vagyok képes azon kinos fájdalomt borni, melyet teljes 3 ésezten koraszülű m adnemű idővázócsókortagyimban szenvedtem a mely sz nevelést sem a gygyszerök, sem a Baes nélletli badoni kétes lűrke használata sem szabadított meg. Ámattanul hánykolódtam éjjeken át ágyamban, kinsódom rosszabodott és testi erőm fogyot. A fert enlített utánk 4 het használata után nyeresék fájdalomot, szédulám meg teljesen és most is, hogy már 6 hely nem bomt test, fájdalom elment, vagyok, de testi állapot m is javult. Ezen meggyökér győzött, hogy mondani, aki h 6 órábaj és ezen a hazoz foly m sík, egy mon tén is, annak feltalálóját, Wilhelm Ferencz urat, általni fogja.

II.
Köszönet, de tel.
BUTSCHIN STREITFELD grófnő
alozredesé.

* Ezen rovaté. nem felet a szerk.

Körmási helyiség-bérbeadás.

Özv. Leovics Györgyné a csonoplai uton levő vendéglőjét berendezéssel együtt, haláleset miatt azonnal bérbe adja.

Svájci óra-ipar.

Csak 16 kor.

Szakértőknek, tiszteltek, postá, vasut és rendőrszolgálatoknak, valamint mindenkinék, kinek jó órára szüksége van, szives tudomására hozták, hogy mi az eredeti genfi 14kar. elektro-arany-plaque remontoir órák „Glas-hütte, rendszer egyediűl elrusosított átvétel. Ezen órák antimagnetikus precíziós szerkezettel vannak ellátva, legpontosabban vannak szabályozva és kipróbálva és minden egyes órárt három évi írásbeli jóváállást adtak, az órátolkok, melyek három fedélből, egy rugós fedélből, egy rugós fedélből (Savonette) állanak, pompás és legdrágább kivitelűek és az unponan feltalált abszolút változtatlan amerikai goldin ércből készülők, a díszesítő dívek, miáltal, oly eredeti hasonlóságuk a valódi arany órákhoz, hogy még szakértő által sem különbözethetők meg egy 200 koronára értékű valódi arany órától. A világt egyedülálló órák, melyek soha nem veszítik el valódi arany lőgésüket 10 000 útrarendelést és körülbelül 3000 dicséret levelet kaptunk 6 hónap leforgása alatt. Ara egy ural vagy néi órának csak 16 kor. vsm- és bermetve. Minden órához egy bűtök ingyven. Legdrágább és legelőssőbb arany-plaque-línokolt urak és hütyek részere (nyakláncok is) 3, 5 és 8 korona. Minden meg nem felelő óra kifogás nélkül visszavetettik, miálat semmi kockázatárs. Szaklókés utazvat vagy a pörög szelőség bűtűtűlése ellenében — (pendelmények inezendők: Uhren-Versandhaus „Chronos“ Basel I. (Schweiz). Levelek Svájcba 25 fill. levelezőlapok 10 filleres bélyeggyel ellátva küldendők. — Magyar levelezés.

FEELMÉLÉ

Millo holgy használja a
FEELMÉLÉ

Közzéke csak hirdorossit, hogy a „FEELMÉLÉ“ sem a legjobb, kommetikai szer a kéznek, a hajnak és fogaknak! A legelőssőbb és legelőssőbb arany-plaque-línokolt urak és hütyek részere (nyakláncok is) 3, 5 és 8 korona. Minden meg nem felelő óra kifogás nélkül visszavetettik, miálat semmi kockázatárs. Szaklókés utazvat vagy a pörög szelőség bűtűtűlése ellenében — (pendelmények inezendők: Uhren-Versandhaus „Chronos“ Basel I. (Schweiz). Levelek Svájcba 25 fill. levelezőlapok 10 filleres bélyeggyel ellátva küldendők. — Magyar levelezés.

Igen fontos gyomorhajosoknak.

Étvágytalanság, gyomorhajok, rosszullet, fejfájások rossz emésztés következtében, gyomorgyengeség emésztési zavarak sly. — Azonnal eltávolítják az ismeretes **Brody-féle mariaczell gyomorcsoppek.** Minden gyógyszerárban kapható. Sok ezer köszönet- és elismerőlevelek. — Ara egy üvegnek használati utasítással 40 kr., dupláluevg 70 kr.
Központi szétküldés: Carl Brady, Apotheke, zum König von Ungarn, Wien I.
Hamisításoktól óvakodjunk, a valódi Mariaczell gyomorcsoppek védjegy és aláírással *Brady* vannak ellátva.
Arra figyelui, hogy a régi himeves valód Brady féle mariaczell gyomorcsoppek üvege 40 kr., dupláluevg 70 krba kerül, a nem valódiak pedig, utánzótlak és haszonalatlanok, olesőbb áron 35 kr-ával arusitlanak.

Karácsonyi ajándékok.

300 tárgy 1 prt 80 krért.
1 remekül aranyozott óra elegans láncszal, pontos járással, 2 évi jótállással, 1 remek nyakék kelűti gyöngyökkel modern karkötő nyakfő-ékszer, patent zarárdékkal, 1 elegans nikkél zsebkés 2 ággal, 1 pénzerszeny, 1 szép író-készülék, 1 elegans brass (újdonás): 1 pár szép függő gyémánt (utánzó!) 1 elegans nyakkendő tü, 1 elegans kézélő és mellgomb készlet, elegans zsebtűkör, eluivel, 1 jó illatú szappan, elegans nyakkendőtartó, 35 angol tárgy — levelezéshöz alkalmas 200 különféle házi cizk: — Összesen 300 tárgy az órával, — mely maga megéri a pénzt, postautánvétel után 3 márkáért kapható — egy rövid ideig
BRAYMANN M. B. kivitelű áruháza
Krakko.
A meg nem felelő visszavételtek.

COGNAC

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenütt kapható.

Vendéglősség: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest-Récs.

FEELMÉLÉ

Közzéke csak hirdorossit, hogy a „FEELMÉLÉ“ sem a legjobb, kommetikai szer a kéznek, a hajnak és fogaknak! A legelőssőbb és legelőssőbb arany-plaque-línokolt urak és hütyek részere (nyakláncok is) 3, 5 és 8 korona. Minden meg nem felelő óra kifogás nélkül visszavetettik, miálat semmi kockázatárs. Szaklókés utazvat vagy a pörög szelőség bűtűtűlése ellenében — (pendelmények inezendők: Uhren-Versandhaus „Chronos“ Basel I. (Schweiz). Levelek Svájcba 25 fill. levelezőlapok 10 filleres bélyeggyel ellátva küldendők. — Magyar levelezés.

A magyar kir. államvasutak téli menetrendje.

Winter-Fahrordnung der kónigl. ung. Staatsbahnen.

Érvényes 1901. évi október 1-től. — Giltig vom 1ten Oktober 1901.

Oda Budapest k. p. u.—Zimony—Belgrad.										VISSZA					
k. expr.	szem. v.	v. sz. sz.	gyors v.	szem. v.	szem. v.	10.20	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	k. expr.	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.	v. sz. sz.
11.20	7.40			2.40	3.25			11.20	7.05	10.05			1.05	6.40	
2.44	12.33			5.47	8.23	4.05	érk.	SZABADKA	ind.	7.57	11.50	5.20	9.46	1.56	
2.51	1.22	4.10		5.56		5.40	ind.	SZABADKA	érk.	7.52	10.48	7.40	9.34	1.21	7.15
	1.51	4.45				6.08		Csanatár			10.16	7.05		12.56	6.14
	2.18	5.16		6.27		6.34		Bács-Topolya			9.52	6.40	9.32	12.34	5.17
	2.44	5.44		6.42		7.02		Hegyes-Feketehegy			9.22	6.06	8.46	12.06	
	3.05	6.08		6.56		7.22		Verbász			9.01	5.42	8.33	11.48	
	3.26	6.44				7.42		Órsvér			8.36	5.13		11.29	
	3.44	7.05				8.07		Kiszás			8.16	4.51		11.13	
4.23	4.06	7.30	7.41			8.29	érk.	UJVIDÉK	ind.	6.18	7.51	4.24	7.50	10.52	

Oda Szabadka—O-Becse.					VISSZA				
v. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	érk.	v. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	érk.
5.10	1.27			8.54	5.27				
5.38	2.05			8.27	5.00				
7.00	3.28	érk.	ZENTA	ind.	7.01	3.40			
8.12	5.27		Ada		5.51	2.24			
8.35	5.42		Mohol		5.30	2.07			
8.55	6.02		Bács-Petrovorszéllő		5.04	1.42			
9.21	6.28	érk.	O-BECSE	ind.	4.35	1.16			

Oda Szeged-Rökus—Zenta.					VISSZA				
v. v.	sz. v.	ind.	SZEGED-RÖKUS	érk.	v. v.	sz. v.	ind.	SZEGED-RÖKUS	érk.
4.15	2.05			9.32	5.45				
4.40	2.29		Röske	ind.	9.09	5.23			
4.58	2.48	érk.	HORGOS (186)	ind.	8.50	5.05			
5.01	2.57		Horgos	érk.	8.38	4.56			
5.20	3.16		Bács-Martonos		8.20	4.38			
5.43	3.39		O-Kanizsa		8.06	4.24			
6.05	4.00		Adorján		7.37	4.00			
6.30	4.26	érk.	ZENTA	ind.	7.10	3.35			

Oda Szabadka—Baja.					VISSZA				
v. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	SZABADKA	érk.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	ind.
4.50	1.47	6.43			9.37	12.43	10.28		
5.29	2.22	7.18		Csikéria	9.04	12.10	9.52		
6.10	2.54	7.50		Bács-Almás	8.42	11.48	9.23		
6.16	3.00	7.56		Almás	8.27	11.33	9.02		
6.45	3.26	8.25		Bikity-Borsod	8.02	11.08	8.34		
7.24	4.00	8.59	érk.	BAJA	ind.	7.25	10.32	7.43	

Oda Baja—Ujvidék.					VISSZA				
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.
4.00		1.15		ind. BAJA	9.15		6.50		
4.11		1.25		Bajszállásváró	9.08		6.42		
4.25		1.38		Vakut	8.53		6.26		
4.51		2.01		Gara	8.32		6.00		
5.09		2.16		Rigyica	8.17		5.35		
5.37		2.39		Szlanisics	8.00		5.12		
5.56		2.56		Gákova	7.36		4.40		
6.15		3.14		Nenadies	7.15		4.16		
6.25		3.23		Zombor (érk.)	7.05		4.05		
2.55	6.51	3.51	ind.	Zombor (érk.)	6.30	11.18		7.00	
3.01	6.57	3.57	ind.	Zomborvásártér	6.23	11.11		6.52	
3.10	7.07	4.07		Fernbach-szállás	6.14	11.02		6.41	
3.24	7.16	4.16		Zsákvácz	6.06	10.54		6.32	
3.45	7.30	4.30		O-Szta-pár	5.52	10.46		6.15	
4.05	7.49	4.49		Bresztovác	5.37	10.28		5.52	
4.35	8.10	5.12		Hódásgh	5.12	10.02		5.23	
4.55	8.35	5.37		Parabuty	4.53	9.45		4.54	
5.15	8.49	5.51		Paraga	4.32	9.25		4.29	
5.45	9.16	6.09	ind.	GAJDOBRA	4.14	9.07		4.03	
6.00	9.30	6.23		Bulkecz	4.00	8.55		3.43	
6.22	9.45	6.38		Petrovác-Brozsán	3.49	8.44		3.34	
6.51	10.10	7.03		Futtak	3.20	8.16		2.53	
7.14	10.31	7.25	érk.	UJVIDÉK	ind.	2.55	7.55	2.15	

Oda Szeged-Rökus—Szabadka.										VISSZA				
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	veg. v.	ind.	SZEGED-RÖKUS	érk.	veg. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
3.05	8.10	11.56	4.34	8.43				7.01	11.00	3.26	7.46	12.18		
3.22	8.27	12.12	4.50	9.09				6.42	10.44	3.10	7.30	12.01		
3.35	8.43	12.25	5.03	9.36				6.25	10.30	2.55	7.16	11.46		
3.50	8.57	12.39	5.17	9.57				5.58	10.16	2.39	7.02	11.31		
4.05	9.11	12.53	5.31	10.17				5.42	10.03	2.26	6.50	11.17		
4.17	9.22	1.04	5.42	10.35	érk.	SZABADKA	ind.	5.25	9.50	2.12	6.37	11.02		

Jegyzet. Az esti 6 óratól reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő országmai kövér betűkkel vannak nyomtatva.
 A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvassandók.
 Anmerkung. Die Stunden von Abends 6 Uhr bis Morgens 5 Uhr 59 sind fett gedruckt.
 Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts, und die auf der rechten Seite von unten aufwärts zu lesen.

A vonatok érkezése és indulása Zomborban.

Erkezés.		Indulás.	
Szabadka felől:	Gombos felől:	Szabadkára:	Gombosra:
6 óra 41 percz reggel	11 óra 22 percz délelőtt	4 óra 39 percz reggel	3 óra 41 percz délután
8 " 34 " délután	8 " 15 " este	11 " 29 " délelőtt	7 " 00 " reggel
3 " 34 " este	Gyorsvonat:	8 " 35 " este	Gyorsvonat:
Gyorsvonat:	8 óra 18 percz reggel	Gyorsvonat:	7 óra 26 percz este
7 óra 22 percz este	Ujvidék felől:	8 óra 22 percz reggel	Ujvidékre:
Baja felől:	6 óra 30 percz reggel	Bajára:	2 óra 55 percz reggel
3 óra 23 percz délután	11 " 18 " délelőtt	7 óra 05 percz reggel	6 " 51 " reggel
6 " 25 " reggel	7 " 00 " este	4 " 05 " délután	8 " 51 " délután.

A kiadó-tulajdonos: Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.